

2018 ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

UPPLANDSSTIFTELSENS STYRELSE 2019

Från vänster: Joel Lindh, Alfred Mujabere, Zinaida Belonoshko, Jenny Lundström, Sören Bergqvist, Susanne Mastonstråle, Elisabeth Rosengren, Björn-Gunnar Lagström, Håkan Marklund, Jacob Spangenberg, Pia Milton och Gabriel Tidestav.

Saknas: Anders Kihl, Lars Berglöf, Björn Holm, Kerstin Troedsson, Kevin Andersson, Linda Johansson och Christer Olsson.

Styrelsen och verkställande direktören lämnar följande redovisning för räkenskapsåret 2018-01-01–2018-12-31. En fullständig verksamhetsberättelse finns på Upplandsstiftelsens hemsida och kan även rekvideras från kansliet

MEDLEMMAR

Upplandsstiftelsens medlemmar är Region Uppsala och Uppsala läns kommuner: Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

ÅRSSTÄMMA

Ordinarie årsstämma hölls den 2 maj i Regionens hus, Uppsala. Årsanslag och budget för verksamhetsåret 2018 fastställdes i ett extra stämmomöte den 15 januari 2018.

STYRELSE, ARBETSUTSKOTT, VD OCH PERSONAL

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordinarie

Anders Hedström (MP) ordf. Uppsala

Håkan Collin (S) 1:e vice ordf. Heby

Anders A Aronsson (L) 2:e vice ordf. Uppsala

Pia Milton (S) Uppsala

Erik Pelling (S) Uppsala

Elisabeth Rosengren (V) Tierp

Sofia Spolander (M) Knivsta

Jan Fredriksson (C) Enköping

Rebecca Ijäs (KD) Knivsta, slutade i oktober

SAMMANFATTNING AV VERKSAMHETEN

Ersättare

Lars Skytt (S) Skutskär

Linda Johansson (S) Enköping

Anders Pettersson (S) Heby

Georg Olsson (MP) Enköping

Björn Engström (V) Uppsala

Lennart Owenius (M) Östhammar

Måns Vilhelmsson (M) Enköping

Börje Isaksson (L), Enköping

Hans Gustavsson (C) Östhammar

Presidiet har samtidigt utgjort arbetsutskott. Ledamöter var Anders Hedström, Håkan Collin och Anders A Aronsson. Verkställande direktör har varit Björn-Gunnar Lagström. Upplandsstiftelsen hade under året 17 anställda omräknat till heltid varav sammantaget 8 var kvinnor.

ÄNDAMÅL

Enligt stadgarna ska stiftelsen vara ett för kommunerna och Region Uppsala gemensamt organ för fritid och naturvård. Våra insatser ska vara av regionalt intresse och inte ersätta kommunernas verksamhet.

Stadgarna anger vidare att allmänhetens friluftsliv ska underlättas och stimuleras genom att stiftelsen köper eller arrenderar mark som i lämplig omfattning planläggs och förses med anläggningar. Exempel kan vara strövstigar, badplatser, campingplatser och stugbyar. För att bevara och skydda den uppländska naturen och landskapsbilden kan många typer av insatser vara aktuella. För att skydda natur kan markförvärv eller intrångsersättning krävas. Utredningar om åtgärder inom t ex vattenvård kan bli aktuella, liksom projekt i syfte att värna och vårda hotade arter och miljöer.

ÅRETS VIKTIGASTE HÄNDELSER

- Naturreseptatet Björns skärgård i Tierps kommun invigdes. Invigningen förrättades av regionrådet Börje Wennberg, landshövding Göran Enander och kommunrådet Bengt-Olov Eriksson. Allmänheten bjöds på naturguidning och tårta.
- Invigning av naturreseptatet Källarberget genomfördes med naturvandringar, tal och stor uppslutning.
- Upplandsstiftelsen förvärvade en mindre fastighet i Öregrund i anslutning till våtmarken Lortfjärden. Syftet med förvärvet är att restaurera våtmarken för att främja växt- och djurlivet. En besöksplats kommer att ställas i ordning.
- Genom Upplandsstiftelsens projekt FINA – Folkhälsa i natur för alla, utvecklas vardagliga naturupplevelser för personer med funktionsnedsättning med anslutande nätverk. Metoderna kan omfatta många och olika målgrupper fördelat över länet. Region Uppsala anslår fortsättningsvis medel och projektet övergår i ordinarie verksamhet med inriktning på folkhälsa.
- Världsnaturfonden WWF har beviljat Upplandsstiftelsen 2 milj kr för att förbättra förutsättningarna för fågelfaunan i Björns skärgård, särskilt med inriktning på den hotade skrântärnan. Flera våtmarker med god tillgång på fisk planeras.
- En personalbyggnad har färdigställt på Rullands camping. Där har också en lek-plats med hög tillgänglighet för barn med funktionsvariationer ställt i ordning.
- Fyrvaktarbostaden i Björns skärgård har rustats och ställt i ordning för besökare. Länsstyrelsens kulturmiljöenhet har beviljat bidrag om 650 tkr för upprustning med tidsenliga material och färger.
- Ett omfattande arbete med att utveckla ett miljövänligt, långtidskomposterande TC-system på Rävsten har genomförts. Sex nya byggnader har uppförts.
- Besöksanordningarna vid Wik har utvecklats för att möta flera besökare.
- Diskussioner förs med ägaren av en fastighet i Ekeby-Ånge, Uppsala kommun, för att långsiktigt säkerställa skötseln av värdefulla natur- och kulturmarker.

ANLÄGGNINGAR

Stiftelsen äger två campinganläggningar och en stugby. Byggnaderna med omgivande marker och besöksanordningar är i gott skick.

Vid *Rävstens stugby* har arbetet med att uppföra nya långtidskomposterande TC genomförts.

Ångskärs havscamping. Under 2018 har inga investeringar genomförts.

Rullsands havsbad & camping. Byggnationen av en ny personal och förrådsbyggnad har färdigställts. Nya toaletter för besökare har stod klara inför säsongen.

NATUROMRÅDEN

Upplandsstiftelsen förvaltar 46 naturområden, varav 25 är naturreservat och ett kulturresevat. 23 av områdena ägs helt eller delvis av stiftelsen. Övriga områden förvaltas på uppdrag eller arrenderas. Sammanlagt förvaltar stiftelsen ca 10 700 ha mark- och vattenområden varav 3 500 ha är mark.

En viktig del i arbetet är att göra naturområdena tillgängliga för besökare. I de flesta områdena finns parkeringsplats, informationstavlor, stängselgenomgångar, naturstigar och rastplatser.

I vissa områden finns även badplatser, eldstäder, vindskydd och fågeltorn. I områdena som utgör smultronställen görs extra insatser för att de ska bli mer attraktiva och intressanta att besöka.

Stiftelsens innehav domineras av skogsmark och vidsträckt skärgårdar. En mängd insatser genomförs för att med olika metoder främja förutsättningarna för växter och djur, inte minst hotade arter.

20 tillsynsmän svarar för en stor del av den löpande skötseln.

UPPLANDSLEDEN

Upplandsledens 50 mil sträcker sig genom hela länet. Stiftelsens huvudmannaskap och tillsyn över Upplandsleden är av avgörande betydelse för ledens kondition och standard. Det krävs kontinuerligt underhåll, vilket utförs av respektive kommun i samverkan med föreningar.

Exempel på åtgärder.

- Upplandsstiftelsen har erhållit extern finansiering från Landsbygdsprogrammet och börjat rusta leden med nya spänger, vägvisare och informationsskyltar.
- En ny etapp av Upplandsleden har tillkommit, i samverkan med Uppsala kommun. Den går längs Gula stigen genom Uppsala och vidare fram till Sunnerstaåsen.

NATURSKOLA – BARN/UNGDOM

Upplandsstiftelsens naturskoleverksamhet omfattar hela länet och har den geografiska basen vid Uppsala Naturskola i Hammarskog. Tonvikten läggs på att sprida utomhuspedagogikens idéer till skolor och förskolor i länet. Detta görs främst genom att ta fram pedagogiskt material och ordna kurser, träffar och olika arrangemang. Stiftelsen verkar för att naturskoleverksamhet ska finnas i alla kommuner.

Under 2018 har det bedrivits naturskoleverksamhet i sex av länets åtta kommuner. Verksamhet saknas i Östhammar och Heby. Fyra temalådor för skolklasser på Rävsten har under året flitigt utnyttjats av skolklasser. Lådornas teman är småkryp på land, Håva småkryp i vatten, Växter och Laga mat över elden.

Naturskolorna i länet har ett gott samarbete. Detta år arrangerades tre träffar för erfarenhetsutbyte.

FRILUFTSLIV – FOLKHÄLSA

Stiftelsen arbetar för att stimulera till ökat friluftsliv och på så sätt bidra till en bättre folkhälsa.

Folkhälsoarbete har utvecklats ytterligare riktat mot personer med funktionsnedsättningar. Biotopia är ett viktigt nav i vår kommunikation. Vi fortsätter att samverka med kommuner och föreningar för att utveckla friluftslivet lokalt.

Folkhälsa i naturen för alla – FINA

Upplandsstiftelsen har genomfört ett treårigt (2016–2018) folkhälsoarbete på uppdrag av Region Uppsala. Uppsatta ambitioner uppnåddes och verksamheten har haft mycket god uppslutning. Metoder har tagits fram och prövats med syftet att personer med olika funktionsvariationer ska utveckla rutiner för regelbunden vistelse i naturen. Upplandsstiftelsen erhölet fr o m 2018 ett

utökat anslag för att systematiskt driva verksamheten vidare med syftet att fortsätta utveckla arbetet och att sprida kunskaperna till berörda personer och organisationer runt om i länet. Verksamheten bedrivs i samverkan med parter inom Region Uppsala, Länsstyrelsen, flera kommuner, Upplands idrottsförbund, Studieförbundet, Skogssällskapet och olika intresseföreningar. Länsstyrelsen och Skogssällskapet bidrar även ekonomiskt till verksamheten.

Smultronställen i naturen

Smultronställen i naturen drivs i samverkan med kommunerna i länet. Under året anslöt Enköpings kommun till samarbetet. Syftet är att skapa fler bra besöksmål i naturen.

- En folder för alla länets smultronställen har tagits fram och tryckts upp.
- Länet har fått fyra nya smultronställen: Fiskvandringssvägen i Karlholm, Vällensbadet, Båttstaviken och Färnäsens kanotled.

Biotopia

Biotopia, biologiskt museum i Uppsala, drivs av Uppsala kommun. Upplandsstiftelsen stärker museets arbete både ekonomiskt och personellt. Genom stiftelsens engagemang kan Biotopia tillhandahålla naturinformation för hela länet. Under året har Biotopia haft 77 000 besökare. Av totala besöksantalet har 6 400 varit lärare, skol- och förskoleelever från drygt 475 klasser vilket motsvarar nästan tre förskole-/skolklasser per skoldag.

Under 2018 har Biotopia i samverkan med stiftelsen, och ytterligare parter, bland annat:

- Tillhandahållit information om hela länets natur i form av broschyrer och säsonganpassade utflyktstips som lyfts fram på olika sätt i museet.
- Bidragit till den ombyggnation som nu slutförts av entrén, naturinformationsdelen och nedervåningen på Biotopia.
- Fungerat som ett nav för Utflyktsprogrammet

Naturkartan istället för naturtipset

I samverkan med Länsstyrelsen och Biotopia utvecklar Upplandsstiftelsen innehållet i appen Naturkartan. Kartan fylls på successivt och visar Upplandsstiftelsens naturom-

råden, länets smultronställen, friluftsområden, naturreservat samt vandrings- och kanotleder.

NATURVÅRD I LANDMILJÖER

Stiftelsens naturvårdsarbete har bedrivits i samverkan med många parter och med omfattande extern finansiering från Världsnaturfonden WWF, EU, staten, Landsbygdsprogrammet, Fortum med flera.

Freda värdefulla marker

Stiftelsen verkar för fredande av biologiskt värdefulla marker samt marker för friluftsliv genom förvärv eller andra former av överenskommelser. Områden med både höga natur- och friluftsvärden prioriteras.

- Ett mindre markområde i anslutning till Lortfjärden i Östhammars kommun förvärvades med syftet att restaurera den anslutande våtmarken.
- Lantmäteriförrättning har genomförts för Björns skärgård i Tierps kommun.
- Invigningar av naturreservaten Björns skärgård och Källarberget genomfördes.
- Lantmäteriförrättning avslutades vid Högmokällan, Älvkarleby kommun. Området har en rik flora och ett källflöde.

Ekologisk landskapsplanering

Verksamheten bedrivs i alla slags miljöer i landskap med stora biologiska värden. Syftet är att främja biologisk mångfald, säkerställa naturvärden och sprida information om stiftelsens verksamhet. Inom ramen för projektet har en bred aktivitet pågått under lång tid, nätverk har utvecklats och ett förtroendefullt samarbete mellan markägare, myndigheter och andra aktörer har utvecklats. Detta har ökat verkningsgraden av stiftelsens insatser. Nedan ges exempel på aktiviteter som fortgår i alla landskapen:

- Samverka med Länsstyrelsen i arbetet med åtgärdsprogram för hotade arter och miljöer.
- Inventeringar genomförs och följs upp regelbundet. Avverkningsanmälningar granskas och synpunkter framförs till markägare och berörda myndigheter när det bedöms som motiverat.

Ekologisk landskapsplanering vid Dalälven

- Samarbetet med Fortum AB fortsatte samtidigt som kontakterna med Vattenfall har utvecklats under året.
- Stiftelsen har genomfört inventeringar och tagit fram en skötselplan över en fastighet som ägs av vattenfall vid Söderfors. Uppdraget har delvis finansierats av Vattenfall.
- Samarbetet med Naturskyddsföreningen utvecklas för att påtagligt förstärka miljöerna för vitryggig hackspett utmed Dalälven.

Ekologisk landskapsplanering vid Länna

- Samarbetet med Holmen Skog AB inom projektet Länna eklandskap fortsatte. Bland annat togs en plan fram för skötsel i lövskogar och ekhagar på företagens marker vid Lännaholm.

Ekologisk landskapsplanering vid Vällan

- Under året fortsatte arbetet med att friställa särskilt värdefulla träd, ofta gamla lövträd. Arbetet har finansierats ÅGP-medel och utfördes på marker som ägs av BillerudKorsnäs, Hargs godsförvaltning samt på stiftelsens egna marker.

Kulturlandskapet

Upplandsstiftelsen verkar tillsammans med en stor mängd aktörer såsom djurhållare, markägare, Världsnaturfonden, Länsstyrelsen m fl för att värna det biologiskt rika kulturlandskapet. Upplandsstiftelsen bedriver arbetet med omfattande extern finansiering. Sammantaget har över 3 000 ha restaurerats sett över de senaste 20 åren.

Mälarlandskapet, exempel på åtgärder

- Samarbetet har fortsatt med markägaren på Ekeby-Ånge, norr om Storvreta, med syfte att utveckla naturmarkerna.
- Investeringsstöd för ett fågeltorn, stig, information och parkering vid Hosjön har beviljats av Länsstyrelsen. Åtgärder har påbörjats.
- Restaurering av en betesmark vid Lillkyrka, Enköpings kommun, har fortsatt, med bidrag från Länsstyrelsen. I området finns fornlämningar av riksintresse och det är välbesökt av närboende och vandrare på Upplandsleden.

Roslagshagar, exempel på åtgärder

- Restaureringsåtgärder har utförts inom fyra områden med ångar och hagmarker som Upplandsstiftelsen arrenderar och där de hotade arterna mnemosynefjäril, gotlands-säfferotplattmal, samt sköldbaggar på krissla förekommer.
- Skötsel av ångar, hagar och våtmarker har genomförts på arrenderade marker omfattande ca 200 hektar. Flera områden hyser starkt hotade arter. Skötselavtal skrivs med djurägare eller entreprenörer. Finansieras via miljöstöd i Landsbygdsprogrammet.
- Projektet Rikare Skärgårdslandskap har fortsatt under året i samarbete med Världsnaturfonden WWF, stiftelsen och Skärgårdsstiftelsen.

Hotade arter

Upplandsstiftelsens arbete med åtgärder för hotade arter är av stor vikt för att stärka förutsättningarna för ett antal av länets missgynnade arter och miljöer. Stiftelsens arbete koncentreras mot arter som finns i stiftelsens naturområden eller projektområden. Insatserna har finansierats genom stiftelsens budget, Världsnaturfonden WWF, Naturvårdsverkets medel för Åtgärdsprogram för hotade arter samt restaureringsstöd från Landsbygdsprogrammet. Prioriterade grupper är bl a fjärilar knutna till ängs- och hagmarker, skalbaggar som lever på gamla träd och i död ved, hackspettar i naturskogar, kustfåglar samt marksvampar som växer i s k kalkbarrskogar.

NATURVÅRD I VATTENMILJÖER

Arbetet med att restaurera våtmarker och kustmynnande vattendrag har fortsatt för att förbättra produktionen av fisk och gynna den biologiska mångfalden. Arbetet bedrivs i samarbete med Länsstyrelserna i Uppsala och Gävleborgs län, Sportfiskarna, Skärgårdsstiftelsen och Världsnaturfonden WWF. Exempel på insatser.

- Medel har beviljats för åtgärder i våtmarkerna Lortfjärden och Gölarna. Arbetet har påbörjats.
- Under 2018 inleddes ett samarbete med Världsnaturfonden WWF för att förbättra fisktillgången i områden där den rödlistade skröntäntan födosöker. Arbetet finansieras av Världsnaturfonden WWF.
- Tillsammans med markägaren Hargs bruk och Sportfiskarna har en plan upprättats för att restaurera

- Hargsån vid Hargs bruk. Diskussioner har förts med Länsstyrelsen kring utformningen i kulturmiljön.
- Den restaurerade översvåmningsvåtmarken vid Kavarö som gynnar kustlekande fiskar, fågel och groddjur har inventerats. Resultatet är mycket tillfredsställande.
  - Vattenvårdsdagar för i första hand barn och ungdom hölls under året i Enköping, Knivsta, Karlholm och Bålsta. Stiftelsen samverkar med berörda kommuner, Biotopia och föreningar.
  - Märkning och inventering av asp i Fyrisån, Sävjaån och Örsundaån fortsatte under året.

Naturvårdspris

Upplandsstiftelsens naturvårdspris 2018 tilldelades Föreningen Tegelsmorassjön för sitt arbete med att restaurera Kyrksjön i Tegelsmora.

INFORMATION

Informationen på hemsidan hålls ständigt aktuell. Viss information finns även på engelska och tyska. Drygt 133 000 unika besökare har besökt hemsidan vilket innebär en ökning med 7 % jämfört med 2017.

Upplandsleden, anläggningarna och Naturtipset har stor andel av besökarna. Stiftelsen informerar varje vecka om sin verksamhet genom Facebook och Instagram. Årsskriften för år 2018 hade temat Björns skärgård.

Ett nyhetsbrev har sänts per e-post till cirka 800 personer inom en målgrupp bestående av förtroendevalda och tjänstemän inom kommunerna och landstinget samt myndigheter, allmänt intresserade och föreningar.

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL (TKR)

	Grund-fond	Balanserad vinst/förlust	Ändamåls best. medel	Årets resultat	Summa
Ingående balans	5 676	-2 212	12 092	695	16 250
Resultat 2017 före disposition av eget kapital		695		-695	0
Resultat 2018 före disposition av eget kapital				977	977
Resultatdisposition *)			667	-667	0
Värdesäkring grundfond	116			-116	0
Utgående balans	5 792	-1 517	12 759	194	17 227

*) Utnyttjande av ändamålsbestämda medel 2018 enligt styrelsebeslut avser punkt tre nedan.

Upplandsstiftelsens ändamålsbestämda medel

1) Reservfond för i första hand naturvård enligt stadgarna § 8

2) Ändamålsbestämda medel för investeringar och bidrag till projekt inom naturvård och friluftsliv enligt styrelsebeslut 2005-12-15

3) Ändamålsbestämda medel enligt extrastämmans beslut 2007-01-11 (användning enligt stadgarna)

EKONOMI

Stiftelsens intäkter var 30,5 mkr. Av detta hänför sig 21,1 mkr till årsavgiften samt 9,4 mkr från projektbidrag och försäljning, arrenden, skogsavverkning med mera från egna områden. Medel till projekt utgör en stor post som kommer från Världsnaturfonden WWF, EU, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Fortum AB, Sportfiskarna m. fl. Totala kostnaderna var 29,5 mkr, varav 1.6 mkr i avskrivningar. Årets resultat, efter disposition av eget kapital, är ett överskott på 0,2 mkr. Eget kapital uppgår till 17,2 mkr. Upplandsstiftelsens likviditet har under flera år varit svag men förstärks successivt genom besparingar i driften och genom prioriteringar av investeringar.

Vi vill understryka betydelsen av not 5. Där redovisas de stora ekonomiska insatser som stiftelsen gjort i förvärv av naturskogsområden, men som inte avspeglas i det bokförda värdet av stiftelsens tillgångar eftersom dessa investeringar direktavskrivs.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet av stiftelsens verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av följande resultat- och balansräkningar med noter.

STYRELSEN FÖRESLÅR STÄMMAN BESLUTA

att fastställa årsredovisningen för 2018

att fastställa resultaträkning för verksamhetsåret 2018 samt balansräkning per 2018-12-31 samt

att årets resultat, 194 tkr, balanseras i ny räkning.

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2018	2017
Intäkter			
Årsavgifter		21 082	18 989
Vinst vid avyttring av byggnader och mark		0	0
Övriga intäkter	1	9 430	7 403
Summa intäkter		30 512	26 392
Kostnader			
Personalkostnader	2	-13 775	-12 082
Övriga kostnader	3	-13 744	-11 428
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	4,6	-1 621	-1 579
Nedskrivning av mark och övrig fast egendom	5	-380	-1 745
Summa kostnader		-29 520	-26 834
Rörelseresultat		992	-442
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter		0	0
Valutakursvinster		0	0
Valutaförluster		0	0
Räntekostnader		-15	-11
Summa resultat från finansiella investeringar		-15	-11
Resultat före disposition av eget kapital		977	-453
Värdesäkring av grundfond		-116	-97
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		0	0
Avsättning till ändamålsbestämda medel		0	1245
Avsättning till ändamålsbestämda medel		-667	0
Årets resultat		194	695

(tkr)	Not	2018	2017
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader	4	24 286	22 419
Mark	5	2 101	3 828
Maskiner och inventarier	6	321	451
Summa materiella anläggningstillgångar		26 707	26 697
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar		5	5
Summa finansiella anläggningstillgångar		5	5
Summa anläggningstillgångar		26 712	26 702
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 738	1 411
Övriga kortfristiga fordringar		1 437	1 268
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4 121	1 843
Summa kortfristiga fordringar		9 296	4 522
Kassa och bank		-4 117	-2 914
Summa omsättningstillgångar		5 179	1 608
Summa tillgångar		31 891	28 311
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Eget kapital			
Grundfond		5 792	5 676
Balanserad vinst eller förlust		-1 518	-2 212
Årets resultat		194	695
Ändamålsbestämda medel		12 759	12 092
Summa eget kapital		17 227	16 250
Avsättningar för pensioner		0	0
Summa avsättningar		0	0
Långfristiga skulder			
Investeringsbidrag		904	0
Långfristiga förutbetalda intäkter		276	288
Summa långfristiga skulder		1 180	288
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder till kreditinstitut		0	0
Leverantörsskulder		4 341	3 697
Övriga kortfristiga skulder		343	436
Aktuella skatteskulder		0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		8 800	7 640
Summa kortfristiga skulder		13 484	11 772
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		31 891	28 311

NOTER

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som föreningen erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex. för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång redovisas som investeringsbidrag och långsiktig skuld. Bidraget ställs mot anläggningstillgångens avskrivningskostnader.

Inkomstskatt

Föreningen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Finansiella instrument

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar och tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Leverantörsskulder

Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

Materiella anläggningstillgångar

I föreningen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3.

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång även omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella

ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då de används för föreningens ideella ändamål.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller kraven att definieras som materiella anläggningstillgångar. Enligt K3 ska omklassificering inte göras. Mark som förvärfvas och avses ingå i naturreservat görs nedskrivning till dess marknadsvärde. Om naturreservatets föreskrifter är sådana att skogsbruk inte tillåts utan marken ska skötas med avseende på att främja förutsättningarna för den biologiska mångfalden skrivs värdet ner till 0.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar (och nedskrivningar). I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag, privaträttsliga och offentligrättsliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång redovisas som investeringsbidrag och långsiktig skuld. Bidraget ställs mot anläggningstillgångens avskrivningskostnader.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Mark	Ingen avskrivning
Markanläggning	30 år
Byggnader:	
Stomme, grund, stomkomponenter, fasader	30 år
Tak, plåtbeslagningar, fasadkomponenter, fönster, dörrar	15 år
Värme, ventilation, inredning	10 år
Ytskikt, vitvaror, porslin VVS	5 år
Övriga inventarier	5–15 år

Not 1. Övriga intäkter (tkr)

	2018	2017
Hysesintäkter/arrenden	1 642	1565
Avverkning	353	180
Löneersättning/lönebidrag	175	114
Projektstöd/-bidrag	4 257	4297
Övrigt (sålda varor och tjänster till bl.a. Länsstyrelsen mm.)	3 003	1247
Summa övriga intäkter	9 430	7 403

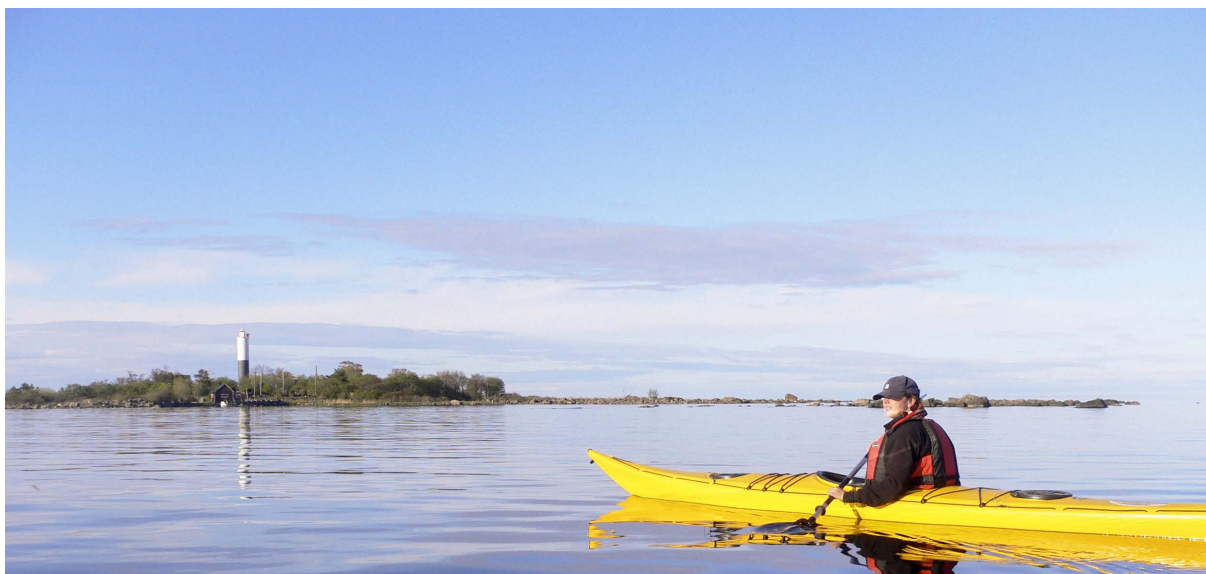
Not 2. Medelantal anställda i heltider

Årsarbetare		
Kvinnor	8	8
Män	9	9
Totalt	17	17

Not 3. Övriga kostnader (tkr)

Fastighetsunderhåll	3565	2672
Övrig fastighetservice	476	497
Hyra lokaler	1616	1531
Bilhyra/bilpoolen/bensin	268	319
Marknadsföring och information	247	207
Revision	80	80
Övriga konsulter	1520	1187
Tele och porto	94	128
Bidrag	564	418
Övrigt (köpta varor och tjänster såsom projektkostn. och ekonomiadm. mm.)	5314	4389
Summa övriga kostnader	13 744	11 428
varav hänförligt till externa projekt	5247	3380

Not 4. Byggnader (tkr)	Investerat t.o.m. 2017	Årets investeringar	Investerat t.o.m. 2018	Avskrivning t.o.m. 2017	Årets avskrivningar	Avskrivning t.o.m. 2018	Bokfört värde 18-12-31
Ekholmen/Härjarö	997	115	1 112	-336	-42	-378	734
Lilla Landskär	215		215	-48	-7	-55	160
Rullsand	29 328	1047	30 375	-15 317	-892	-16 209	14 166
Ängskär	10 207		10 207	-5 629	-303	-5 932	4 275
Rävsten	9 883	1 098	10 981	-7 147	-225	-7 372	3 610
Båtforstorpet	639		639	-581	-13	-594	45
Björn	185	900	1 085	-14	-14	-28	1 057
Lingnåre	34		34	-19	-2	-20	14
Upplandsleden	72		72	-50	-4	-54	18
Ledskär	0	23	23	0	0	0	23
Kalmarnäs	0	41	41	0	0	0	41
Wik	0	139	139	0	-1	-1	138
Hosjön	0	6	6	0	0	0	6
Summa byggnader	51 560	3 369	54 929	-29 141	-1 502	-30 643	24 286

Not 5. Mark (tkr)

Objekt	Investerat t.o.m. 2017	Årets investe- ringar	Investerat t.o.m. 2018	Årets invest. bidrag	Invest. bidrag t.o.m. 2018	Årets nedskriv- ningar	Nedskriv- ning	Bokfört värde 2018-12- 31
Ängskär	540		540				0	540
Rävsten	100		100				0	100
Pansarudden *)	7 720		7 720		-3 100		-4 620	0
Bredforsen *)	3 760		3 760		-1 585		-2 175	0
Kallriga *)	3 306		3 306		-1 400		-1 906	0
Gåsholmen *)	1 657		1 657		-800		-857	0
Långnäset *)	1 623		1 623		-800		-823	0
Ola *)	4 012		4 012		-1 958		-2 054	0
Skaten/Rångsen *)	1 480		1 480				-1 480	0
Kalmarnäs *)	1 846		1 846		-900		-946	0
Oxhagen *)	835		835		-475		-360	0
Hagalund *)	495		495				-495	0
Båtforstorpet *)	212		212				-212	0
Lingnåre *)	691		691		-315		-376	0
Ekholmen	950		950				-852	98
Torslundagropen *)	89		89				-89	0
Kroppsjön *)	4 914		4 914		-2 025		-2 889	0
Fageruddsåsen *)	69		69				-69	0
Björns skärgård *)	3 917	36	3 953	-1 558	-2 623	-278	-1 330	0
Källarberget *)	565		565				-565	0
Högmokällan *)	94		94				-50	44
Västerbyn *)	1 246		1 246				0	1 246
Örnsätterskogen *)	2 600	102	2 702		-1 893	-102	-809	0
Lortfjärden *)	0	73	73				0	73
Summa mark	42 722	211	42 933	-1 558	-17 874	-380	-22 958	2 101

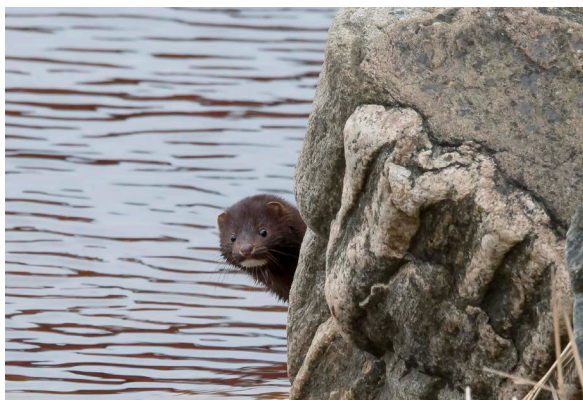
*) Flera av stiftelsens markköp avser naturskogsområden vilka avsatts som naturreservat. Eftersom inget skogsbruk får bedrivas där och områdena inte rymmer några byggnader så saknar de ekonomiskt värde. I balansräkningen har värdet för dessa områden därför skrivits ned till noll. Stiftelsen har som framgår ovan investerat 42,7 mkr i dessa områden, varav 16,3 mkr är bidrag från bla Naturvårdsverket, Världsnaturfonden WWF och Riksantikvarieämbetet.

Not 6. Maskiner och inventarier (tkr)

Objekt	Investerat t.o.m. 2017	Årets investeringar	Årets försäljning/ utrangering	Investerat t.o.m. 2018	Avskrivning t.o.m. 2017	Årets avskrivningar	Årets försäljning/ utrangering	Avskrivning t.o.m. 2018
Gemensamt	736			736	-710	-5		-715
Naturområden gemensamt	87			87	-72	-8		-80
Rullsand anläggning	330			330	-264	-33		-297
Rullsand resultatenheter	522			522	-234	-41		-275
Ängskär	204			204	-204	0		-204
Rävsten	1 065			1 065	-1 018	-23		-1 041
Roslagsfisk	16			16	-7	-2		-9
Life/Mälaren (projekt)	140			140	-140	0		-140
Summa inventarier	3 101	0	0	3 101	-2 649	-111	0	-2 760

Not 7

Landstinget i Uppsala län administrerar delar av Upplandsstiftelsens pensioner. Enligt avtal från november 2003 mellan Landstinget och stiftelsen står Landstinget för stiftelsens samtliga pensionskostnader till och med år 2001. Det innebär att pensionsåtaganden upparbetade före år 2002 belastar Landstinget och åtaganden därefter stiftelsen.

Mink

UPPLANDSSTIFTELSEN

Årsredovisning för räkenskapsåret 2018

Org. nr. 817000-7093

Uppsala 2019-03-20

Jenny Lundström

Jacob Spangenberg

Sören Bergqvist

Susanne Mästonstråle

Anders Kihl

Håkan Marklund

Pia Milton

Lars Berglöf

Zinaida Belonoshko

Vår revisionsberättelse har avgivits 2019-03 - 21

Cecilia Forss

Knut Rexed

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Upplandsstiftelsen för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som revisorer har fullgjort vårt ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsrapport 2018 (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen

upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorernas ansvar

Vi har utfört en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisions sed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Upplandsstiftelsen för år 2018.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som revisorer har i övrigt fullgjort vårt ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna

bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

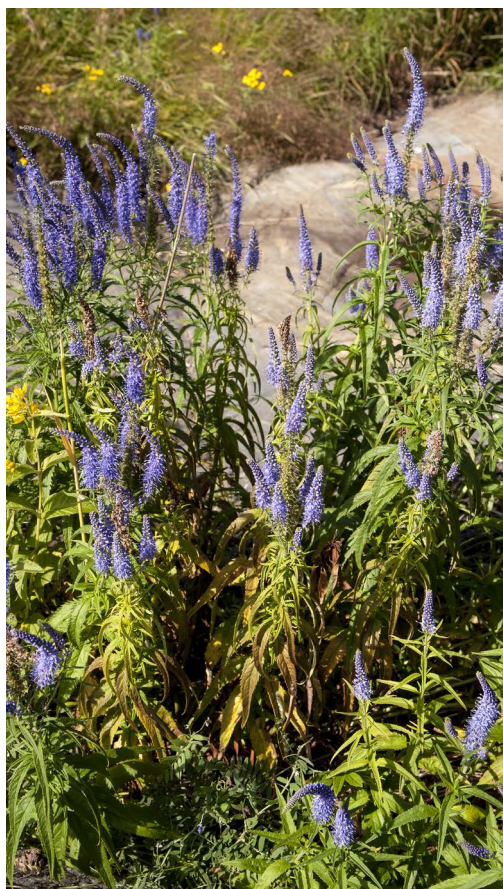
Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på de valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Uppsala den 22 mars 2019

Cecilia Forss

Knut Rexed

Strandveronika

STIFTELSENS NATUROMRÅDEN 2018

Tabellen visar naturområden där Upplandsstiftelsen är engagerad. I regel innebär det att stiftelsen är markägare samt ansvarig för områdenas långsiktiga utveckling. I några fall äger stiftelsen inte marken. Av tabellen framgår den kursförändring som skedde under 1980-talet, från köp av områden där fritidssyftet var det klart dominerande, dvs. bad- och campingplatser, stugbyar, vandringsleder till köp av naturområden med vård och bevarande av naturen som dominerande syfte. Dessutom har fyra fritidsområden sålts: Sånka bad och camping 1996, Skattmansöadalens skidanläggning 1998, Sågarbo stugby 2001 och Härjarö camping 2011. Under år 2005 såldes 185 ha av skogen i Härjarö. Observera att de angivna årtalen enbart visar stiftelsens första engagemang. I några fall har investeringar och ytterligare markköp gjorts vid flera senare tillfällen. Särskilt stora investeringar gjordes åren 1990–1996 i Rullsand, Gräsöbaden och Härjarö samt i Rullsand och Ängskär 2010–2012.

År	Namn	Areal totalt (ha)	varav land (ha)	Natur- reservat	Hus (antal)	Camping- platser	Stug- bäddar
Naturområden, med och utan anläggningar							
1974	Härjarö	1000	335	x	9	—	—
1974	N Björkfjärden	290	23	x	—	—	—
1975	Gräsöbaden	—	—	—	11	300	20
1976	Rullsand	—	—	x	23	264	78
1979	Ängskär	333	95	x	6	60	12
1982	Rävsten	200	57	—	22	—	101
1985	Pansarudden	300	300	x	—	—	—
1990	Långnäset	140	70	x	—	—	—
1991	Kallriga	1215	408	x	—	—	—
1993	Ola/Svanhusskogen	377	363	x	—	—	—
1994	Skaten–Rångsen	2270	270	x	—	—	—
1995	Gåsholmen	25	24	x	—	—	—
1996	Kalmarnäs	376	76	x	—	—	—
1998	Båtförstorpet	1	1	—	2	—	10
1999	Bredforsen	410	210	x	—	—	—
2001	Oxhagen	47	47	x	—	—	—
2002	Hagalund	35	35	x	—	—	—
2004	Torslundagropen	5	5	x	—	—	—
2004	Lingnåre*	34	34	x	1	—	—
2009	Fageruddsåsen	8	8	x	—	—	—
2012	Källarberget	35	15	x	2	—	4
2014	Idön	175	105	x	—	—	—
2016	Högmokällan	2	2	—	—	—	—
2016	Västerbyn	25	25	x	—	—	—
2017	Björens skärgård	2480	223	(x)	4	—	5
2017	Örnsätterskogen	17	17	x	—	—	—
2018	Lortfjärden	2	2	—	—	—	—
	Summa	9802	2750		80	624	230

År	Namn	Areal totalt (ha)	varav land (ha)
----	------	-------------------	-----------------

Områden, till vilka stiftelsen enbart bidragit ekonomiskt

1990	Linnéstigen, Jumkil	14	14
1994	Hågadalen-Nåsten	285	285
1998	Fageröns naturreservat		

Andra insatser av investeringskaraktär

1980	Upplandsleden
1980	IP Skogen
1983	Kanotleder
2004	Honolulukojan

Övriga områden som stiftelsen förvaltar/arrederar

1996	Jungfruholm	2	2
1975	Gräsöbaden naturmark	20	20
2002	Wiks naturpark	36	36
2005	Gräsö gård naturreservat	310	285
2006	Tvärnö naturreservat	96	86
2008	Granåsens naturreservat	33	33
2008	Aspbo naturreservat	27	27
2009	Broborg	15	15
2009	Badplats Strömaren		
2009	Torn vid Vendelsjön		
2010	Wiks strandäng	7	7
2010	Ledsjär	1	1
2011	Rotsjär	7	7
2012	Nöttbo	16	16
2012	Tena	1	
2012	Östa		
2013	Tedarön	205	92
2015	Grönlundsbacken	6	6
2015	Ekeby-Ånge	13	13

Förklaringar

x=existerande, (x)=planerat

Kanotlederna är Tämnrån (1), Kolarmoraån (2), Fyrisån (3) och Lilla Färnåset (4). Stiftelsen förvaltar 46 områden på

Påfågelläga

UPPLANDSSTIFTELSEN bildades 1972 för att underlätta och stimulera allmänhetens friluftsliv samt verka för bevarande och skydd av den uppländska naturen. Medlemmar är Region Uppsala och kommunerna i Uppsala län. Besöksadress är Storgatan 27 i Uppsala. På vår hemsida www.upplandsstiftelsen.se får du mer utförlig information.

Kontakta oss gärna.
Telefon 018-611 62 71.

NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

Storgatan 27, 751 85 Uppsala
info@upplandsstiftelsen.se
www.upplandsstiftelsen.se

PRODUKTION Upplandsstiftelsen 2019